

Aasta lõpul

Oleme jõudnud oma eluteel jällegi aasta edasi. Enne kui astume uue aasta radadele ja astume uute ülesannete juure, jääme hetkeks mõttesse.

Aasta on läinud oma murede ja rõõmudega. Rahjutunne nõõrib hinge, ja midagi rufuwat nagu rõhuks südan. See on süütunne, millega seisame Jumala ees; need on meie tajumata töötused ja täitmata lubadused, mis teewad meid rahutuks.

Elame waenlaste maal, kus liiguwad pimedusewarjud, kus kadetus ehitab eluasemeid ülekohtule. Bisarad, lein ja häda tungiwad paljudesse kodudesse, wallutades südameid. Kas sinagi ei kirjutanud möödunud aastal mõningaid päewi ohetega? Su süda oli sõjawäli; halvad mõtted tulid rüüwetama hinge. Halwad sõnad ja teod, need lasuwad koormana su õlul. Sa ei tahtnud neid ütelda, tahtsid wabaneda kahtlewaist mõtteist, ent päewast päewa saatsid nad sind. Kadetus, see wähest tungis südametuks taha, ja egas ta jäänud sinna — kogemata awasid ja ukse, ja sees ta oligi... Pinnad wenna silmas paistsid sulle paljudeks, ja ei wõinud ju seda tähtsat unõist jätta endale, sest paljud janunesid otse selle järele. Do, neid libisemisi ja komistusi oli palju?

Sulged ja wana aastat lõpetada selliste tunnetega? Bead ja jääma sellisesse hämarikku? Do ei! Lootushelin igawikust kostub sullegi. Kristus sõbrana, wennana, wahemehena ja lunastajana seisab su kõrwal. Ilus ja haawaw on Kaabrielil kuulutus: „Jeesus päästab oma rahwa pattudest.“ See sõnum on effijale otsekui päikesekiir, mis tungib läbi pilwede ja udu. Jumal saatis Lunastaja, et wõta sinult effituskoorem.

Kui nüüd aasta lõppedes on sinu südamel weel weidi waenu, pisut kadestust, siis mine Lunastaja juure, las tema armastus kaotab need enne, kui see on igawesti hilja. Oma kahtluste ja nõrkustega mine Jeesuse juure; heida oma tinaraske koorem ta jalge ette ja alga uut aastat rõõmuga südamel ja kiitusega huulil.

Mäletad, kui Jeesus oli laewas ning torm algas, kuidas siis jüngrid hirmu pärast kisendasid.

Minus käeliigutus, ning wihased loodusjõud wabusid. Minus käeliigutus lunastajalt, ja raske tormid sinu hinges on waigistatud. On sul weel meeles oma kogemus kuidas ta sind aitas? Kui ta sind aitas seeford, siis teeb ta seda ka sel tunnil ning eesolewail päewil.

Nüüd aasta wiimasel päewal tuleb Issand su juure, et kõiki komistusi andestada, kõiki effitusi taewasteist raamatuist kustutada. Ta tahab sind aidata ülesannete ja küsimuste lahendamisel. Wäta süda sellele, kes on sind armastanud, siis elutee muutub helgeks ja armastusleef südamel altaril süütub põlema. Loomise ja lunastuse läbi ja kuulud Jumalale; ära riisu temalt seda õigust...

Lunastus toob sulle uueks aastaks rikkaliku rõõmu. Lunastusewalgus õilistab Tarjuse mehe südame ja tõi tema elu rõõmu. Sügawas õnnes läkitab Paulus kirju kogudustele. Ei kõliseswad ahelad ega niisked wanglamüürid suutnud juretda kiitushelisiid lunastatu huulil. Daaniel metfikute lõukoerte koopas oli õnnelikum kui Nebukadnetjar Baabeli troonil. Mooses kõrwes nuri-seja Israliga oli rikkam kui warao Egiptuse toreduses.

Kas sa ei igatse endale sellist rõõmu? Sa kindlasti soowid seda. Seepärast läki nüüd julgusega Jeesuse juure. „Sa wõib alati ja täiesti teha õndsaks neid, kes Tema läbi Jumala juure tulewad, ja elab selleks, et ta nende eest palub.“ Jeesus ise palub sinu eest, et sa wõiksid õndsaks saada. Inimene, seisatu, mõtle milline armastuse suurus, pikkus ja laius on Jeesusel sinu jaoks. Sa oled Jumala ees kui tilgake ulgumeres, ja sinu peale mõtleb taewaste ja maailmade Kuningas. Kas see õrn armastus ei murra sinu südan? Kindlasti, enam sa ei taha Beetrusega sütetule ääres käsi soojendada, waid sa lähed julgusega armuaujarje juure, et saada halastust ja armu. Siis ütled sa rõõmsalt: „Jumala arm, mis õnnistust jaadab, on ilmunud kõigile inimestele, ning juhatab, et meie peame ära salgama jumalafarmata eku, ilmalikud himud, ning peame õieti ja jumalafarmlikult elama ning ootama õnnist lootust — meie õnnistegija Jeesuse Kristuse ilmu-mist.“

Uus käsusõna . . .

„Ühe uue käsusõna annan mina teile, et teie üksteist peate armastama nõnda kui mina teid olen armastanud. . . Seitsmest tunnevad kõik, et teie minu jüngrid olete, kui teil on armastus isefeskis.“ Joh. 13, 34. 35.

Kristus soovis, et temas ilmutatud armastus jääks jüngrite südamesse, ja nende „isefeskis“ läbisaamine oleks tunnustuseks, et nad on Jumalast. Apostlid ja esimene ristifogudus mõistsid Kristuse tahtmist ning olid kokku liidetud armastuseideme läbi „ühets ihuks“. „Kõigi asjade pärast hoidke armastust“ oli apostel Peetruse soov, sest „Jumal on armastus“. Vaadake Kristusele ja teie õpite armastama! Seda vajame selleks, et täita meie Lunastaja käsku ja Jumala tahtmist, sest „armastus, see on käsu täitmine,“ finnitab apostel Paulus. Seega siis, mitte ainult uskuda, vaid armastada. Armastada igavesti tähendab elada igavesti! Ehkki seda armastust foguduses heideti kiividega; ehkki see sammu katafombide võlvialustest piinakambritesse, läbi kohtuajalike tuleriidale ja werest nõretawale areenile maailma pilkawa silma ette, siiski jäi Jeesuse armastus sidemeks tema foguduses ja kõik tundsid, et need inimesed olid Jeesuse jüngrid.

Jeesuse armastus peab ka meid ühendama katkematu sidemena. „Et nemad üks oleksid,“ oli tema palwe. Ning armastuse ewangeelium kuulutab ja loob inimesed ühets ja annab neile osasaamise üksteisega. „Mis meie oleme näinud ja kuulnud, seda kuulutame meie teile, et ka teie peate meiega osajama ja meie osasaamine võiks olla Isaga ja tema Pojaga Jeesuse Kristusega.“ 1. Joh. 1, 3. Apostlite elu ja töö ei seisnud mitte ainult üksikute hingede juhtimises Kristuse juure, vaid nad rajasid fogudusi! Nad teadsid, et kristlik elu võib areneda täielikuks „osasaamises üksteisega.“ Osasaamisest aga võib olla juttu ainult seal, kus „armastus on isefeskis.“ On olemas ka osasaamine patuga; siiski ei ole sellel jõudu, et inimesi ühendada sifemiselt, vaid selline osasaamine lõpeb, sest „igaiüks waatab oma tee peale.“

Osasaamine, mida Jumal avaldab oma foguduses, on täiesti erinev mitmesugustest ühendustest harilikude olufordade läbi; nagu keeles, elutuges jne. Viimases ühendab inimesi rahvus-tunne, kasusaamisihha, olufordade sund, wõi meeldivus, mis ühe walib ja teise ära heidab. Diges osasaamises on armastus, mis ei wali ega wiha, mis ei tee fogudusest kirikut ega taewa perekonnast jeltskonda. See armastus waatab enesele ja Jeesusele ega nõua kunagi teistelt liiga palju. See ei hädalda teiste pärast ega haletse enese üle,

waid on asandlik pikameelega ning üksmeele ja läbisaamise eeskuj. See loob osasaamise, mis on taewa õnnistus. Jumala foguduses võib iga ükslik kaotada palju ja kanda mitte ainult maailma pilget, waid ka ülekohut foguduses ilma osasaamist kaotamata, nagu Mooses, Joosep, Abraham ja apostlid. Selline osadus ei tule mitte patuse inimsiku südame kalduwusest, waid selle allik on Jumalas ja hõwab sealt igaske hinge, kes ühendatud temaga.

Loomise aluseks oli osasaamine, mis Isal oli oma Pojaga, enne kui loodi maailm. „Sest ja oled mind armastanud enne maailma ajutamist,“ rääkis Jeesus oma Isaga. Armastus, mis on Jumalas, ilmutati Jeesuse läbi. Armastus ei saa ka meis olla ilma et me teda ei awaldaks, sellepärast wajawad Jumala lapsed inimesi, keda teenida oma sifemise rikkusega ja jõuga; aidates foguduses nõrku ja efsijaid ning maailmas õnnetuud ja uskumatuud. Nõrkadele ja kahtlusest piinatud südameile ei suuda me läheneda ühegi teise tõe tõe endu sega nii kui „isefeskis olewa armastusega.“ „Seitsmest tunnevad kõik, et teie minu jüngrid olete, kui teil on armastus isefeskis.“ Iga foguduseltiige, kes elab ainult enesele, kaotab usujõu ja rõõmu. Jumal ja taewad tundsid rõõmu kui loodi maailm, ning Jumal soovis, et see osasaamine elaks edasi. „Ja nemad peawad üks liha olema!“, oli Issanda sõna enne patulangemist! Ometi see lõhenes.

„Ma tahan ennast teha Kõigefõrgema jarna- jeks!“ „Mina“ andis maad omajasi mõtteile. See oli mäis osasaamise algwormi wastu inimeses. Issanda tahe — wastastikkune teenimine — heideti ära ning sifemisele südame lahutamisele Jumalast ja tema inglitest järgnes tema lahutus ka wäliselt. Ta heideti taewast. Esimene sündimust — Rain, ei otfunud osasaamist oma wen-naga, sest ta ei sallinud teist enda kõrwal. See tegi temast wennatapja. Ta ei tunnistanud oma süüd, waid lahutas ennast omastest ja kaasini-mestest, sest ta oli „mina“-inimene. 1. Joh. 3,

„Misjoniteadete“

sisu ei vanane ja seda läheb alati tarwis, seepärast hoidke kõik numbrid järjekorras alles.

TELLIGE „MISJONITEATED“
1937. AASTAKS!

10—12. Kuni meie päevadeni on see lõhe inimkonnas. Nad on „õnakuulmata, rumalad, effi-
jad, hinude ja mõnesuguste libalike ihaldamiste
orjad ja ajavad kurjuses ja kaduses omaelu; oli-
me [oleme] wihtamise väärt ja wihtasime [wiht-
kame] üksteist.“ Tiit. 3, 3. Selline meelsus la-
hutab ükfikuid terveft. See on tihti raskuseks
meile ja hukatuses paljudel. See otsustab maa-
ilma saatuse ja iga ükliku elu. Puudub liituvus,
ofasaamine ja armastus! Selline wiimset aega ise-
loomustav meelsus võib meid väliselt teatud
ajaks liita, kuid kui puudub sisemine ühendus, lah-
kub kõik ühest. Ei „rauda ega saavi“ või ühen-
dada. Ian. 2, 43. Palju waimseid ja usulisi lii-
kumisi püüawad rahwaid ja inimesi wennaftada.
Nad näewad ofasaamises õnne ja rahu. See on
õigus! Ning selleks mõeldakse mitmesuguseid plaan-
ne ja worme. Paljud isikud on alanud selle pa-
randamisega, kuid on loonud weelgi suuremaid
arusaamatusi. 1. Joh. 1, 6. Suured sõjad, jah
suuremad on usufõjad, mida ette wõetud südame-
fidumiseks, et luua ühte perekonda rahwaist. Elu
on tõendanud, et inimlik mõistusekunst ei wõi seda
parandada, ega ofasaamist tuua.

Apostlite kuulutus näitas, et Jeesuse Kristuse
jees ja läbi on meil ofasaamine Jumalaga ja üks-
teisega. Nad leidsid seda! „Ja nende hulgal, kes
uskusid, oli üks jüda ja üks meel!“ Apt. 4. 32.
Üks Jumalasse ja ühendus temaga annab meile
ofasaamise ja ühenduse tema rahwaga. Siis saab
foguduseft „tõde sammast ja tugi.“

Selline ofasaamine annab ka pühalikkuse ja
õnnistuse meie koosolekuile. Meed saawad meie
ü h i s t e k s õnauurimisteks, palwusteks, tänu-
deks ja rõõmudeks. Kui koosolekuil ümbritseb iga
kaaswõttelejat ofasaamistunne ja weene, siis pais-
tab wälja tugew tunnistus- ja misjoniwaim, mis
ilmutab kristlikku armastust. Suure rõõmuga
kohtawad siis hingamispäewal usklikud üksteist.
Eks ole rahupäewa koosolek Jumala rahwa wä-
line wõidumärk ja sellel päewal kokku tulemine
ofasaamise tõendus. Usun, et Jumal tahab, et
iga kooswiibimine tema palge ees oleks wõimas
lõök maailma lõhestawale waimule. „Aga nüüd
on küll palju liikmeid, aga üks ihu.“ 1. Kor. 12, 12.

Jumalateenistus on ofasaamine. Apostel soo-
wib, et meie elu oleks „õige ja Jumala meelepä-
rane.“ Preester, wanas seaduses, kes täitis
Jumala teenistust, sõi oja ohwrist. (1. Kor. 10,
18) Sellel läbi sai tema ofasaamise altariga, mille
peal teine oja põletati; altar, ohwer ja preester
said üheks. Selle järele järgnes pattude andeks-
andmine. Nii loeme: „Aga kui meie walguses
käime, nõnda kui tema ise walguses on, siis on
meil isekeskis oja, ja Jeesuse Kristuse,
tema Poja, weri teeb meid puh-
taks kõigest patust.“ 1. Joh. 1, 7.

Ohwritall, kes ühendab preestri altariga, on Uues
seaduses Kristus, kes meid ühendab Juma-
laga ja kaaswõttelejatega ja isegi meie wastastega.
Sellele järgneb siis apostli sõna: „Ja siis Jeesuse
Kristuse weri teeb meid puhtaks kõigest patust.“
Teenin mina tõde ja õigust Jeesuse waimus, siis
teenin mina ka oma ligimest, üks-
kõik kes see ka ei oleks. Wariseerlik
meelsus ja armastus teenib ka, kuid ainult oma-
suguseid.

„Ofasaamine ja armastus isekeskis,“ ei püü-
iseenesest. Selle eest peab iga ükik liige ja terve
fogudus hoolt kandma. Ühes linnas võib olla
tuhandeid usklikke ja kui nad hoiawad alal oma
fogudes elawa ofasaamise Jumalaga, siis on see
näha terwes foguduses. See taewa king võib ka-
duda fergesti meie käest, kui jätame hooletusse pal-
weelu. Raastunde ja eestpalwe läbi wõidab iga-
üks enesearmastuse ja sulab ofasaamise läbi üheks
foguduse armastusega. Patud on, mis meid la-
hutawad Jumalast ja kaasinimesest. Meed wõiwad
olla suured ja wäikesed. Jakobus kirjutab: „Kui
keegi teie seast arwab Jumala teenija olevat ja
ei talitse mitte oma keelt, waid petab oma südant,
selle jumalateenistus on tühine.“ (1, 26.)

Mida võib inimene teha weel fergemini ja
waewata — kui rääkida? Nii kui wäikene tüür
juhhib ja walitseb suurt ookeanilaewa, nii walitseb
keel teatud mõõdul inimese saatust. Waata kord
perekondi ja ükfikuid inimesi; weristatud südameid
ja walujoontega moonutatud nägusid waatab
julle igalt poolt abiootfiwalt wastu! Kas pole paha
keelesõna kui surmaw mürk, mille tilgast on kül-
last hinge ja ihu hukkamiseks? Keel oli see organ,
mida kasutas saatangi, et purustada esimese ini-
mese ofasaamist Jumalaga ja eluseltjilisega, wõt-
tes neilt õnne, rahu, rõõmu ja elu — Jumala
riigi! Tõsi, weel meiegi päewil kasutab saatat
keelt tehes seda „lubatud“ patu, kuid ta lõhub see-
ga meie ofasaamise isekeskis ja Jumalaga. Kuis
wõime siis loota pattude andeksandmist ja igawest
elu? Kaaswõttelejad, hoidkem end ühenduses elu-
allikaga, siis ei kuitwa ega närtsi meie waimne
elu; siis ei ole meie pettunute seltskond ja külm
firik, waid elawa Jumala fogudus, kes wiib kuu-
lutuse Kristuse tulekust kõigile rahwastele. Et
maailm usuks, et üks Jumal on meid fogunud,
palub Jeesus foguduse kui oma „ihu“ eest:
„Mina nende jees ja sina minu
jees, et nemad täiesti oleks ühes ja et
maailm tunneks, et sina mind oled läki-
tanud ja armastanud neid, nõnda kui ja mind oled
armastanud.“ Joh. 17, 23. Püüdkem olla selli-
selt „üks ihu“. Wõtkem eesmärgiks, wiia tõde
wiimsele rahwapõlwele sellises ofasaamises Ju-
malaga ja isekeskis.

W. Schön.

LUNASTUSEPLAAN

Peatükk raamatust „Patriarhid ja prohvetid“

Inimese langemine täitis taeva kurbusega. Jumalast loodud maa oli täidetud patuneedusega, ning selle olemused määratud ohvriks viletsusele ja surmale. Ei olnud ainustki pääseteed neile, kes olid üle astunud Jumala käsust. Inglise kiidulaul waikis. Taewa ruumides walitses lein patu tagajärgede pärast.

Jumala Poega, taewa aulist käskijat, haarati faastundest langenud inimsoo vastu. Otsatu halastus waldas tema südant, kui ta nägi kadumisele määratud maailma kannatusi esile tulewat. Jumalik armastus oli leidnud plaani, mille läbi wõis lunastada inimsoogu. Üleastutud käst nõudis patuse elu. Kogu uniwersumis oli ainult üks isik, kes wõis täita üleastutud käsu nõuded inimese kasuks. Et Jumala käst on püha, nagu Jumal ise, siis wõis ainult Jumal lepitada käst üleastumise. Ei keegi peale Kristuse wõinud wabastada inimest käsuneedusest ja teda jälle tuua kooskõlla Jumalaga. Kristus oli tahtlik wõtma enda peale selle patuse ja wõla, mis oli Jumalale nõnda wastumeelt, et see lahutas Boja Isast. Kristus oli tahtlik tulema maa peale, et päästa hukkuwat soogu.

Ta eines Isa ees patuse kasuks, kuna taewa wäehulgad samal ajal osawõtlikult ootasid selle tulemuji. See salajane kõnelus, see „rahunõu“ (Sak. 6, 12) langenud inimsoo kasuks kestis kaua. Lunastusplaan tehti juba enne maailma loomist, sest Kristus oli „maailma algusest tepatud tall“ (Jlm. 13, 8). Kuid isegi uniwersumi kuningalt nõudis see raskest wõitlust, et anda oma Poeg surma süüdlase inimsoo eest. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema oma ainusiündinud Poja on annud, et ükski, kes temasse usub, ei pea hukka saama, waid et temal peab olema igawene elu“ (Joh. 3, 16). Do, see lunastuse saladus! Armastus maailma jaoks, kes teda ei armastanud! Kes wõib mõista selle armastuse sügawusi, „mis on ülem kui kõik mõistmine“! Surematud, kes püüawad lõputute aegade festel jüweneda selle armastuse saladusse, imetlewad ja austawad seda. Jumal ilmutas end Kristuses, „ja lepitab maailma iseenesega ära“ (2. Kor. 5, 19). Patt oli inimese alandanud nõnda, et temal oli wõimatu tuua end kooskõlla sellega, kelle iseloom on puhtus ja headus. Kui Kristus oli inimese wabastanud käsuneedusest, siis wõis ta temale anda jumaliku jõudu, ühendades end inimese püüetega. Nõnda wõisid Madama langemud lapsed parandades meelt ja uskudes Jumalasse saada jälle Jumala lasteks.

Plaan, mille läbi wõidi jõuda inimese lunastamiseni, nõudis kogu taewa otsatut ohwrit. Ing-

lid ei saanud olla rõõmsad, kui Kristus awaldas neile lunastusplaani, sest nad nägid, et inimese lunastamine maksab nende armisale käskijale äärmäimatut walu. Tmetlemisega ja waluga kuulajid nad tema sõnu, et ta peab lastuma siia maailma, jätma maha taewaliku puhtuse, rahu, rõõmu, au ja surematu oleku, puutuma kokku maistete pahedega, ning kannatama walu, häbi ja surma. Tema peab end asetama patuse ja patunuhtluse wahesele, ja siiski ainult wahesed tunnustawad teda Jumala Pojana. Tema peab lahkuma taewast, oma kõrgelt kohalt, tulema siia maailma, ja alandama end inimeseks, ning tutvunema isiklike kogemuste läbi waludega ja kiusatustega, mis inimsoogu peab kannatama. Seda on tarwis, et ta wõiks olla abimeheks neile, keda kiusatakse (Gebr. 2, 18). Kui ta lõpetab oma õpetajaameti, siis peab teda antama jumalakartmatute inimeste kätte, ja temal tuleb alluda teotustele ja waewadele, mida põhjustawad inimesed saatana ärsitusel. Siis peab ta patusena surema, olles üles poodud maa ja taewa wahel. Temal tuleb kannatada pikki tunde koledat surmahetkust, mida inglid ei taha waadata ja warjavad oma näo selle waatepildi eest. Temal tuleb kannatada hingepiina, kuna isegi tema Isa warjab oma palge tema eest, ja üleastumise süü — kõige maailma pattude koorem — lasub tema peal.

Inglid heitsid oma käskija jalge ette, pakkudes end ohvriks inimsoo eest. Aga ühegi ingli elu ei wõinud maksta seda wõlga; ainult tema, kes oli loonud inimese, omas meelega inimese lunastamiseks. Siiski inglid peawad kaasa töötama lunastusplaanis. Kristus saab „üürisejeks ajaks halwemaks kui inglid, . . . et ta Jumala armu läbi igaihe eest peab surma maitsema.“ (Gebr. 2, 9.) Kui ta wõtab endale inimliku iseloomu, siis ei sarnane tema jõud enam inglite jõule, waid inglitel tuleb teda teenida ja toetada, olles temale lohutajaks ja kinnitajaks tema raskustes. Nad peawad olema „teenijad waimud, wälja läkitatud teenisteks nende pärast, kes peawad pärima õnnistuse.“ (Gebr. 1, 14). Nad on määratud hoidma armu alamaid kurjade inglite ja saatana lewitatud pimeduse eest.

Inglitel tuleb näha oma Issanda surmawõitlust ja alandust. Neid täidab siis küll walu ja rahulolematus ning neil on igatsus teda wabastada waenlaste käest, kuid nad ei pea mitte wahesele astuma ega midagi selles takistama, mis nad näewad. See on üks osa lunastusplaanist, et Kristus peab kannatama jumalate inimeste pilget ja naeru siis, kuna ta tahab olla inimeste lunastaja.

Kristus kinnitas inglitele, et ta wabastab oma

jurma läbi paljud ja hävitab selle, kellel on meelewald jurma üle. Ta võidab tagasi riigi, mille inimene oma ülesastumisega kaotanud, ja lunastatud päriivad selle ühes temaga ning elavad seal igawesti. Patt ja patused hävitatakse jäädawalt, ja need ei sega enam uuel maa ja taewa rahu.

Ta käsib inglitel olla üksmeeles Jumala armunduga ja rõõmustada, et langenud inimjugu võib saada lepitatud tema jurma läbi.

Siis täitis taewast kirjeldamatu rõõm. Lunastatud maailma õnnelikkus ja rõõm ületas Eluwürsti hirmu ja ohwri. Taewa ruumides kajasid selle laulu afordid, mis pidid kõlama Betlema wäljakuil: „Mu olgu Jumalale kõrges, ja maa peal rahu ning inimestest hea meel.“ (Luuka 2, 14).

Esimene töötus inimese lunastamise kohta anti Cedeni aias, kus kuulutati hukkamõistetaw otjus maa üle: „Ja ma tahan wihawaenu tõsta sinu ja naise wahel, ja sinu seemne ja tema seemne wahel; seesama peab su pea rõhuma, ja sina wõtad temale kanna rõhuda“ (1. Moos. 3, 15.). See otjus, mis awaldati meie esiwanematele, oli ühtlasi töötus. Kuulutades ette wõitlust inimese ja saatana wahel, anti teada, et suure wastase wõimurudub lõplikult. Adam ja Eewa seisid süüdlastena Kõhtumõistja ees ja ootasid hukkamõistmist, mille nad olid enestele tõmmanud üleastumisega. Aga enne weel, kui nad kuulsid, et neid ootab ees wiletsuse- ja waewaelu ja et nad lõpuks peawad jälle saama mullaks, nad kuulsid lootustäratawaid sõnu. Kuigi neil tuli kannatada wägewa waenlase wõimu all, nad wõisid waadata lõplikule wõidule tulewikus.

Kui saatana kuulis, et tema ja naise wahel, tema soo ja naise soo wahel, pidi walitsema wihawaen, siis ta teadis, et tema püüded inimese iseloomu lõplikult hukka jaata, takistatakse, ja et mingi abinõu läbi wõimaldatakse inimesele wastupanu tema wõimu vastu. Kui lunastusplaani enam awanes, rõõmustas saatana ühes oma inglitega, et neil õnnestus kõrvaldada Kristust tema aukohalt. Saatana ütles, et kui Kristus wõtab endale inimese loomu, siis võib teda ära wõita ja nõnda kogu langenud inimsoo lunastustöö tühistada.

Inglid seletasid esimesele inimpaarile, milline plaan oli peetud nende lunastamiseks. Neile kindlustati, et hoolimata nende suurest patust, neid siiski ei jäeta täielikult saatana wõimu alla. Jumala Poeg on walmis lepitama nende üleastumise, andes selleks oma elu. Neile wõimaldatakse proowiaeg, ja meeleparandamise ning usu läbi nad wõiwad jälle saada Jumala lasteks.

Nende üleastumise pärast nõuetaw ohwer (s. o. Jumala Poeg) ilmutas Adamale ja Eewale Jumala käsu pühaduse, ja neile selgus patuwõlg ja selle häwitawad tulemused. Oma südame-tunnistusepiinas ja hirmus nad palusid, et nende

siis ei langetaks mitte selle peale, kelle armastus oli nende rõõm; see langegu ennem nende ja nende järeltulewate põlwele peale.

Neile õpetati, et käsi on Jumala walitjuse põhialuseks nii taewas kui maa peal, ja et isegi inglil elu ei wõeta ohwrina nende ülesastumise eest. Mitte ühtki käsu eeskirja ei wõdi muuta ega kõrvaldada, püüdes neid kohandada inimese langenud olufordadele; ainult Jumala Poeg, kes on loonud inimese, on suuteline lunastama teda. Nii kuidas Adamale üleastumine tõi wiletsuse ja jurma, nõnda toob Kristuse ohwer elu ja surematuse.

Mitte üksi inimene, waid ka maailm oli patu läbi sattunud kurjuse wõimu alla, ja see pidi lunastusplaani läbi jälle tagasi wõidetama. Adam oli pandud walitsejaks looduse üle, kuid andes kuuatusele järele, ta sattus saatana wõimu alla.

„Sest kellest keegi on ära wõidetud, selle orjaks on tema ka saanud“ (2. Petr. 2, 19.). Kui inimene sai saatana wangiks, läks tema walituswõim wõitjale üle. Nõnda sai saatana „seesinase maailma jumalaks.“ (2. Kor. 4, 4.). Ta rõõwis Adamalt walituswõimu maailma üle, mis alguses oli usaldatud Adamale. Aga Kristus, makstes oma ohwri läbi patuwõla, ei pidanud mitte üksnes inimese lunestama, waid ka kaotanud walitjuse tagasi wõitma. Kõik, mis esimene Adam kaotas, selle wõitis teine Adam tagasi. Nõnda ütleb prohwet: „Ja sina Karjatorn, ja Siioni tütre mäeküngas, sinu juure peab saama ja tulema endine walitus, Siioni tütre kuningriik“ (Miika 4, 8). Jumal lõi maailma pühade, õnnelikkude inimeste elukohaks. „Sest nõnda ütleb Jehoowa, kes taewad loob, Jumal, kes walmistab maa ja teeb seda: See, kes seda kinnitanud, ei ole seda mitte tühjaks loonud, waid on seda walmistanud, et seal peab elama“ (Jees. 45, 18.). See otstarb täitub siis, kui maailm, mis on uuendatud Jumala wäe läbi ja wabastatud patust, saab lunastatute igaweseks koduks. „Digid päriivad maa ja elavad seal peal igawesti.“ „Ja ühtki neetut ei pea enam olemas; ja Jumala ja Talle aujürg on seal sees, ja tema sulased teeniwad teda.“ (Laul 37, 29; Psalm. 22, 3.).

Adamal, kui ta oli süüta, oli läbikäimine Jumalaga, aga patt tõi lahutuse Jumala ja inimese wahel, ning ainult Kristuse lepitustöö wõimaldab ületada kuristikku ja tuua taewa õnnistuse ja õnne maa peale. Inimene eraldati oma loojast, ja temale jäi wõimalus läbi käia Jumalaga ainult Kristuse ja inglite kaudu.

Nõnda teatati Adamale tähtsaid sündmusi inimsoo ajaloo, mis pidid teostuma alates ajast, millal awaldati Jumala otjus Cedenis, kuni Jumala Poja esimese tulekuni. Temale näidati, et kuigi toodud ohwri on küllaldane wäärtus maailma lunastamiseks, siiski paljud eelistawad patu elu, põlates meeleparandamist ja sõnakulmist. Järeltulewates inim põlweades suureneb kurjus, ja patuneedus lasub ikka enam nii inimestele kui

loomadele ja maailmale. Inimese eluiga lüheneb tema oma patuelu tagajärjel; inimene väheneb juurusest ja nõrgeneb vastupidamusest ja kõlbelisest, kuni kõiksugune viletsus täidab maailma.

Lõbustusõhmade läbi inimesed muutuvad kõlbmatuteks mõistma ja hindama lunastustöö juuri tõdesid. Kuid Kristus, kes jääb ustavaks oma algplaanile, mille pärast ta jättis maha taewa, võtab ikka osa inimeste saatusest, kutsudes neid peitma oma puuduvi ja wigu tema sees. Tema katab kõikide puudused, kes tulevad tema juure. Ja on mitmed, kes peavad kinni jumalatumisest ja elavad weatult kehet võimutsewat jumalakartmatust.

Batuohwer seati sisse Jumalast, et tuletada inimestele meele nende pattu ja põhjustada neid kahetsewale tunnistamisele ja ilmutama usku töötatud Lunastajasje. See pidi langenud inimkonnale sijendama pühalkiku tõde, et patt on surma põhjus. Eimise ohwri toomine oli Adamale väga piinlik teguviis. Ta pidi tõstma oma käe elu wastu, mida wõis anda ainult Jumal. Ta nägi surma esmakordselt, ja ta teadis, et kui ta oleks jäänud ustavaks Jumalale, siis ei oleks surnud inimesed ega loomad. Tappes süütu looma ta wärises mõtte juures, et tema patt peab walama Jumala Talle süütu were. See waatepilt andis temale jügawa ja elawa mõiste oma üleastumise juurusest, mida ei suutnud lepitada miski muu, kui Jumala Poja surm. Ta imetles seda otsatut armu, mis wõis anda niisuguse lunastushinna, et päästa süüdlasid. Lootusetäht walgustas pimedat ja kohutawat tulewikku.

Kuid lunastusplaani oli siiski weel jügawam ja laialdasem otstarwe, kui ainult inimeste lunastamine. Mitte üksnes sel põhjusel ei tulnud Kristus maa peale, et selle wäitese maailma elanikud paneksid tähele Jumala käsku, waid et mõista õigeks Jumala iseloomu kõikide maailmade ees. Oma ohwri tulemusele — oma mõjule teistel maailmadele asuwatele mõistusega annetatud olewustele kui ka inimestele, waatas Kristus ette, kui ta enne ristilöömist ütles: „Nüüd käib kohus üle seesinase maailma; nüüd lükatakse seesinase maailma würst wälja. Ja mina tahan, kui mind maast üles tõstatatakse, neid kõiki enese poole tõmmata“ (Joh. 12, 31. 32.). See Kristuse tegu, et ta pidi surema inimsoo lunastamiseks, ei pidanud awama mitte üksnes taewateed, waid pidi ka õigeks mõistma Jumala ja Kristuse käitumise saatanaaga, ja seda kogu taewaste ees. See pidi kindlustama Jumala käskude maksimuse ja ilmutama patu iseloomu ja tulemuse.

Kuba algusest peale oli keerelnud wõitlus Jumala käskude ümber. Saatana oli püüdnud tõendada, et Jumal on ülekohtune ja tema käskud puudulikud, ja et taewaskonna heaolu jaoks on tarwis nende muutmist. Tungides kallale käskule ta püüdis kukutada käsuandja autoriteeti. Wõitluses pidi

ilmnema kas Jumala seadused on puudulikud ja wajakwad muutmist, wõi on täiuslikud ja muudetamatud.

Kui saatana heideti taewast wälja, siis ta otsustas asutada sellele maakerale oma riigi. Wõites Madama ja Gewa ta mõtles kogu maailma wõitnud olewat, tõendades, et teda on walitud walitsejaks maa peale. Ta wäitis, et on wõimatu patusele andestada, ja seepärast on kõik langenud inimjugu ühes maailmaga õiguse järele tema alamad. Aga Jumal andis oma Poja, — et ta kannaks üleastumise süü, ja nõnda ta nägi ette tee, millel wõib neid jälle asetada Jumala armusse ja tagasi tuua Eedeni kodusse. Kristus wõttis ette inimese lunastamise ja maailma wabastamise saatana wõimu alt. See juur taewas alanud wõitlus pidi wiidama lõpule just sellel maaalal, mille saatana ütles endale kuuluvat.

Kogu maailmkond imestas, et Kristus pidi end alandama, et lunastada langenud inimjugu. Et tema, kes külastas planeete ja walitjes nende üle, rahuldades juures looduses asuwate olendite wadusi, otsustas lahkuda oma aust, ja wõttis enda peale inimese loomuse, oli saladus, mida püüdsid mõista teistel maailmadel elawad patunud olewused. Kui Kristus tuli inimesena siia maailma, wõtsid kõik taewased olewused sellest südamlilikult osa, jälgides teda teel sõimest Kolgatanini. Taewas pani tähele seda häbi ja teotust, mis sai temale osaks, teades, et selle taga peitus saatana ärsitustöö. Nad olid ka siis walwel, kui wõitlus walguse ja pimeduse wahel muutus ägedaks. Ja kui Kristus oma wiimises surmahetkuses ristil hüüdis: „See on lõpetatud!“ kõlajid wõiduhüüded üle maailmade ja ka taewas. Suur wõitlus, mis oli kestnud maailmas nii kaua, oli nüüd otsustatud ja wõitjaks jäi Kristus. Tema surm oli wastanud küsimuse, kas Isal ja Pojal oli küllalt armastust inimese jaoks, et ilmutada endasalgamist ja ohwri-meelt. Saatana oli ilmutanud oma tõeliku iseloomu ja nimelt et ta on walelik ja mõrwar. Oli awalikuks saanud, et tema oleks ilmutanud sedasama waimu, millega ta walitjes inimlaste üle, ka siis kui temal oleks lubatud walitjeda taewa olewuste üle. Kõik ustaw taewaskond otsustas üksmeelsest ühineda Jumala walitusega.

Kui oleks olnud wõimalik kõrvaldada Jumala käskudeid, siis oleks wõinud inimest lunastada ilma Kristuse ohwrita; aga tõsiasi, et Kristus pidi andma oma elu langenud inimese eest, tõendab, et inimene ei wõi wabaneda Jumala käsu nõuetest. On tõestatud, et patupalgaks on surm. Kristuse surres oli saatana hukkumine kindel. Just see tõsiasi, et Kristus kandis nihtluse inimese üleastumise eest, on kõikidele loodolewustele wõimjaks tõenduseks, et Jumala käsk on muutmatu; et Jumal on õiglane, halastaja ja ennastalgaw ja et tema walituses ilmnewad ühendatult tema õigus ja halastus.

E. G. White.

Jeesuse tunnistus viimises koguduses

E. G. White elu ja töö

8

„Kui Jumal ennemuiste mitu korda ja mitmel kombel on rääkinud wanematele prohveti läbi, siis on tema neilsinasil wiimsil päewil rääkinud meile Boja läbi.“

Jumal on wanasti tarwitanud prohweiteid oma tööjõududeks, et awaldada oma tahet peaaesjalikult oma rahwale. „Ülejäänutel“ peab olema prohveti-kuulutuse-waim. Mis keelaks, et Issand ei wõiks ka wiimisele rahwale rääkida prohveti läbi? Kuigi E. G. White ei nõua endale kusagil prohveti nimetust, on teda selleks ifka peetud. Ta ütleb, et ta ei nõua endale prohveti nime. „Mulle on öeldud, et ma olen Issanda käskjalg.“ Kui temalt küsiti, miks ta ei tarwita sõna „prohwet“ enda kohta, siis wastas ta:

„Miks ma ei nõua endale prohveti nimetust? Seepärast, et tänapäew paljud, kes julgelt nimetawad ennast prohwetiks, on teotujeks Kristuse tööle; ja seepärast, et minu töö on palju laiem kui jeda sõna „prohwet“ ära tähendaks.“ „Review and Herald,“ 26. juulil 1906.

Siit wõime järeldada, et tema töö kui wäga mitmekesine töö sisaldab endas ka prohwetikutse. Ei ole ka kõige tähtsam, milline nimetus talle anda, waid kuidas juhtuda tema töösse ja kirjadesse. Kas on need inspireeritud j. o. Jumala waimust sisendatud? Kas peame wahet tegema inspiratsiooni juhtes tema teoste seas? Kas peame uskuma tema kirjutuste sõnalist inspiratsiooni, see tähendab, et iga sõna tema raamatutes ja kirjutustes on sisendatud Jumala Waimust?

Esiteks üks asi on kindel: iga tema kirjutus kannab Jumala heakskiitmise pitsatit — on taewase päritoluga ja järelikult ka õige ning tõde. Me peame kõik tema kirjad kas õigeks tunnistama ja wastu wõtma, wõi wastasel korral nad terwelt ära heitma; poolikut seisukohta ei saa siin olla. Selles mõttes kirjutab ta ise:

„Jumal teeb emba-kumba, kas ta õpetab oma kogudust, parandab nende wigu ja finnitab nende usku, wõi ta ei tee seda. See töö on kas Jumalast, wõi mitte. Jumal ei tee midagi ühijelt jaatanaga. Minu töö kannab Jumala wõi waenlase pitsatit. Selles asjas ei wõi olla poolikut tööd. Tunnistused on kas Jumala wõi kuradi waimust.“

„Kui Issand on end ilmutanud prohwetikuulutuse-waimu läbi, — minewik, olewik ja tulewik on läinud mööda minu silme eest. Ma nägin nägusid, keda ma polnud warem kunagi näinud, ja aastad hiljem ma tundsin nad ära, kui neid nägin. Ma ärkasin unest elawas arusaamises asjust, mis mulle warem näidati; ja ma kirjutasin kirju südaööl, mis läksid laugetele maadele ja jõud-

sid kohale hädaohtlikul hetkel, päästes Jumala töö juurest õnnetusest. See on olnud minu töö mitu aastat. Üks wägi on sundinud mind parandama ja noomima ülekohut, millest mul polnud wahest teadmiski. Kas on see wiimase kolmekümne kuue aasta töö ülalt wõi alt?“

„Kristus hoiatas oma jüngreid: Hoidke waleprohwetite eest, kes tulewad lambanahas, aga sisemiselt nad on kiskjad hundid. . . Nende wiisjast peate neid tundma. Siin on läbikatsumise wõimalus, igaüks wõib jeda kasutada, kui soowib.“ „Tunnist.“ 5. anne, lhf. 671, 672.

E. G. White kirju ja elu läbi katsudes peame tulema ainult ühele otsusele: Nad annawad tunnistuse, et Jumal tarwitas teda oma tööjõuna ja et tema kirjad kannawad taewa pitsatit.

Kuidas mõista White kirjutuste inspiratsiooni?

Kas on kõik White kirjutused inspireeritud Jumala waimust ja kas on see sõnaline inspiratsioon? See küsimus walmistab paljudele raskusi. Sõnalist inspiratsiooni ei saa me uskuda. Tõlgetes ei saa see üldse tulla küsimuse alla. Sest siin on juba kolmandad isikud töötanud ja teise keele omapärajus mõju awaldanud. Kaks lahustöötajad tõlki ei saa isegi piiblit täpselt tõlkida. Ka ei saa meie uskuda isegi kõigis kohtades piiblis sõnalist inspiratsiooni. Kõik mõtted on inspireeritud, aga mitte iga sõna polnud jarnajelt sisendatud kirjutajale, et ta poleks wõinud seda teifiti kirjutada. Kirjutaja pidi talle sisendatud mõtte andma edasi kõige selgemate ja mõttele wastawamate sõnadega. Seepärast lähewad ka ewangelistid lahku üksteisest ühe ja sama sündmuse kirjeldamises, kuna igaüks neist annab asja käiku edasi nagu ta seda kõige paremini suudab Waimu juhatusel.

Samuti on lugu mõistetewelt White kirjadega. Seda seletab hästi U. Smith, üks adventliikumise esiwõitlejaid. Ta kirjutab 13. märtsil 1888 a. „Review ja Heraldil“ numbris wastuseks küsimusele, et kuidas on see wõimalik, et mõte, idee, on inspireeritud ja märgid (sõnad), mis seda väljendawad, ei ole otseselt inspireeritud. Ta ütleb:

„Kui oleks ainult üks sõna, millega saab väljendada teatud mõtet, siis peaks see olema nii; kui aga on olemas wõib-olla sada teed, kuidas väljendada sama mõtet, siis on asi teifiti. Muidugi, kui Büha Waim annaks kirjutada ühele isikule kindlad sõnad, siis peaks ta need kirjutama ilma muudatuseta, kui aga isikule näidataks ainult nägemus wõi stseen, kuid pole antud sõnu, siis on tal

wabadus jeda kirjeldada oma sõnadega, nagu tal näib olevat sel puhul parem jeda tõde väljendada. . . ."

Palju sellest, mis prohvetid on kirjutanud pühakirjas, on Issanda poolt otseselt räägitud sõnad ja pole mitte nende eneste sõnad. Neil juhtumisel on, muidugi, sõnad inspireeritud. White kirjutustes jageli nimetab sõnad, mis räägitud inglite poolt. Need sõnad ta annab edasi, muidugi, nagu ta neid kuulnud. . . . Need pole tema enese sõnad, ja neid ei pea muutma."

Ülaltoodud mõtted on ka kooskõlas White enese seletusega, mis ta annab jelles küsimuses koguduse lehes „Review ja Heraldis“ 8. okt. 1867:

„Kuigi ma olen samuti ärarippuv Issanda Waimust oma nägemuste kirjutamises, nagu jeda olen nende saamises, siiski on sõnad, milledega kirjeldan jeda, mida olen näinud, minu omad, kui nad pole räägitud ingli poolt, mis panen alati jutumärkidesse.“

Et ei wõi olla juttu sõnalise inspiratsioonist White teostes, näitab ka asjaolu, et neid on hiljem keeleliselt parandatud ja täiendatud. Ta sai nägemused ja juhatused mitmesugustes olukordades, rongis, laeval, reisul wantris, koosolekuruumis, woodis, teiste korterites jne. Samuti märkis ta ka üles oma nägemused ja saadud õpetused mitmesugustes olukordades, mille tõttu loomulikult oli waja trükkimise puhul neid keeleliselt läbi waadata ja parandada.

Kui ta tarwitab oma kirjutustes ajaloo wäljawõtteid, siis wõib neid ka isegi ajendada hiljem teistega, mis weel selgemini wäljendawad esiletõstatud tõsiasi. Seda on ka tehtud mõne uuesti trükitud raamatuga, ning sellega nõustus White täielikult. Nii näiteks rewideeriti „Suur Wõitlus“ 1911. aasta wäljaandes.

Ude E. G. White poeg W. C. White annab muude seas 1911. aastal General Kontverentsi ees järgmise seletuse:

„Ema pole kunagi nõudnud sõnalise inspiratsioon tunnustamist, ja ma ei tea, et minu isa wõi wanemad nagu Bates, Andrews, Smith wõi Waggoner oleksid jeda teinud. Kui oleks tema käsikirjades olnud mõeldaw sõnaline inspiratsioon, kuidas ta oleks wõinud siis neis teha täiendusi ja parandusi? Tõsi on see, et ema jageli wõtab mõne oma käsikirjadest ja waatab selle hoolega läbi, tehes täiendusi ja arendades täielikumad mõtet. . . . Samal wiisil on ka mõned ajaloolised andmed asendatud teistega.“ — „Testimony of Jesus“, lhf. 90. 91.

Teises kohas ütleb White ise oma tööst: „Ma püüan ustawalt kirjutada, mida mulle antakse aegajalt teada püha Nõuandja poolt. Mõned osad oma kirjutustest saatsin kohe wälja, et seega wastu tulla jookswa töö nõuetele. Teised osad hoidsin wälja saatmata, kuni olukorrad arenesid sellisteks,

et aeg oli tulnud nende kasutamiseks.“ — „Test. of Jesus“, lhf. 71.

Kokkuvõetult wõiksime ütelda White kirjutuste, elu ja töö ning adventliikumise juhatuse seisukoha põhjal, et tema kirjutused on walminud Püha Waimu mõjul ja kannawad taewa pitsatit ning sisaldawad jumaliku tõde, kuigi me ei pruugi neis otsida sõnalist inspiratsiooni. Nad on antud tõe lewitamiseks ja koguduse ülesehitamiseks. Järeldus oleks, et me peame neid uskuma, ja neis ette toodud õpetused, juhatused, noomimised ja julgustused rõõmuga wastu wõtma ning meie elus kasutama. Eitawale seisukohale ajumine tähendaks wõitlemist jumaliku tahte ja plaani wastu, ning tooks kahju kõigepealt isikule endale. Harilikult hakkawad need isikud, kes asuwad eitawale seisukohale White juhtes, kahtlema ka teistes tõepunktides ja lahkuwad ära tõdeteest. Kes aga usuwad tunnistusi, need saawad suurte õnnistuste osalikeks ning kasvawad usus.

Kuidas tekkisid White kirjutused.

Issand kutjus White noorelt oma teenistusse. Peale sügawate ja raskete wõitluste ja kogemuste jõudis ta hingerahule ja meele elule. Ta pühendas oma noore elu täielikult oma Lunastajale ja teenis teda terve eluaja kestel.

Esimene nägemus anti talle 1844. a. detsembru kuise“ saamise lugu. Siia kuuluvad raamatud „Batriarhid ja prohvetid“, „Prohvetid ja kuningad“, „Megade igatsus“, „Apostlite teod“, ja „Suur artikkel tema sülest ajakirjas „Praegusaja Tõde“ (Present Truth), mis anti wälja James White poolt. Tema esimene 64-leheküljeline raamat, „Kokkuvõtte kogemustest ja nägemustest“, trükiti 1851. aastal. 1854. aastal ilmus täiendus „Kogemuste ja Nägemustele“, milles olid mitmed uued artiklid ja ilmutused. Need kaks raamatut ühendati ja anti wälja „Warajased kirjad“ nime all (eesti keeles „Kogemused ja nägemused“).

Eriti tähtis on raamatute seeria „Megade wõitluse“ saamise lugu. Siia kuuluvad raamatud „Batriarhid ja prohvetid“, „Prohvetid ja kuningad“, „Megade igatsus“, „Apostlite teod“, ja „Suur wõitlus“. Nendes raamatutes näidatakse juurt wõitlust, mis käimas walguise ja pimeduse, Kristuse ja saatana wahel, ning paljastatakse saatana plaane ja tegewust üheltpoolt ja selgitatakse Jumala armastusplaani teiselt poolt. Seda wõitlust Kristuse ja saatana wahel näidati 1858. a. Whitele nägemuses üksikasjalikult, alates saatana langusega kuni wõitluse lõpuni, kurjuse häwitamiseni. Hiljem näidati talle weel mitmel korral neid asju üksikasjalikumalt. Talle tehti ka ülesandeks sellest kirjutada, mis ta oli näinud. Singewaenlasele ei meeldinud see plaan, et tema tegewust pidi paljastatama, mille tõttu oleks olnud kergem pöörduda jeda tema wõimusest. Saatan isegi lõi teda hai-

Kõnekava

Jatkame eelmises numbris alatud piiblitundide seeriast. Ühtlasi tuletame veel meele jeda tehet, kuidas teha õppeaine kergesti ülesleitavaks. Nimelt märgime kirjakohad järjekorras piiblistse.

Kõnepeema tähistame erilise võtmega — tähega, näit.: Tuhanda aastane rahuriik — R. R. Kõnepeema ühes võtmega ja algkirjakohaga kirjutame piibli puhtale lehele. Seejärel võtame lahti algkirjakoha ja kirjutame selle juure järgmise kirjakoha ühes võtmega, ja sellele jälle järgmise, jne. Nii võime kergesti üles leida kõik tähtsamad kirjakohad ettetulevate küsimuste kohta.

Tuhandaastane rahuriik

(R. R. — 3Im. 20, 5.)

1. R. R. — 3Im. 20, 5. Erilise tuhande aasta algus ja lõpp on tähistatud kabe ülestõusmisega. Sõna „esimene“ kinnitab, et saab olema kaks ülestõusmist; kui on olemas esimene ülestõusmine, siis peab olema ka teine ülestõusmine.

2. R. R. — Joh. 5, 28—29. Jeesus ütleb, et saab olema kaks ülestõusmist: eluülestõusmine, kui õiged surnud saavad äratatud, ja hukkamõistmise ülestõusmine, kui õelad surnud saavad äratatud.

3. R. R. — 3Im. 20, 6. Saged äratatakse esimesel ülestõusmisel, ja õelad teisel ülestõusmisel.

gusega (halvatus), kuid tõjiste palvete läbi sai ta jälle terveks ning jatkas oma tööd. Siljem näidati talle nägemuses tema haiguse põhjust:

„Mulle näidati nägemuses, et saatan ätilise halvatushoobiga Jacksonide juures tahtis võtta minu elu, et takistada tööd, mida pidin kirjutama; kuid Jumala inglid saadeti mulle abiks.“ — „E. G. White elu“, lhf. 163.

Megade Wõitluse jeeria ilmus alul „Waimulikkude annete“ nime all. Siljem, kui tõusis wadjadus neid uuesti trükkida, siis laiendati nende siisu, kuna õde White oli saanud uusi nägemusi, ühenduses endiste kordamisega. Need raamatud ilmusid „Prohvetikuulutuse-Waimu“ nimetuse all neljas andes. Esimene anne anti wälja 1870. aastal.

Järgnevalt oli White plaan koondada waimuliku wõitluse käigu kirjeldus, alates apostlite ajast kuni lõpuni, ühte raamatusse. See raamat ilmus „Suure wõitluse“ nime all. Issand andis talle uued nägemused, eriti tulewiku wõitluse kohta. Ta ütleb eessõnas:

„Püha Waimu walgustuse läbi näidati nende ridade kirjutajale kauakestnud wõitluse sündmused hea ja kurja wahel. Meg-ajalt on mulle lubatud waadelda mitmesuguste ajastute tegevust selles suures wõitluses Kristuse kui meie Eluwürsti ja meie õndsuse alustaja ning saatana kui kurjusewürsti ja patu alustaja wahel. . . Kuna Jumala waim awas minu meelde oma sõna suuri tõdesid ja minewiku ning tulewiku sündmusi, kästi teatavaks teha teistele ning seeläbi jälgida möödunud wõitluse ajalugu ja eriti jeda esitada nii, et sellega walgustada kiirelt lähenewat tulewikuheitlust.“ Oma nägemustes kirjeldatud sündmustiku selgitamiseks lugejaille tarwitab ta ka ajaloolisi andmeid; peaeesmärk on siiski näidata ajalooläigus prohvetikuulutuste tõdenemist ja nägematude jõudude wõitlust kuni Jumala plaani lõpliku teostamiseni.

1890. aastal ilmus Megade Wõitluse jeeria algoja „Patriarhid ja prohwetid“ nime all. Pärast selle raamatu ilmumist tundis ta erilist koormat kirjutada Kristuse maapealsest elust ja kannatusest. See raamat, „Megade igatus“, milleks osa materjali juba warem oli olemas, wõis ka peale mitmeaastast hoolsat tööd trükkist ilmuda. Dja aineist trükiti teistes raamatutes, nagu „Kristuse tähendamissõnad“ ja „Mõtted õndsaksitumise mäelt“. Enne tema surma ilmusid veel „Apostlite teod“ ja „Prohwetid ja kuningad“.

White tähtsad teosed „Tunnistused kogudusele“ ilmusid järk-järgult, alates 1855. a. kuni 1909. a. üheksas andes. Nad on kirjutatud kogudustele Jumala ilmutuste ja Püha Waimu juhatusel läbi. Tema juurest kirjutatud raamatute lehekülgede arv tõuseb kümnetesse tuhandetesse, käikirja lehekülgedes umbes 45.000. Peale selle on ta veel kirjutanud ajakirjades umbes 2000 artiklit. Tema elutöö on suur.

Tema kirjutused räägivad edasi pärast surma. Raheksa aastat enne oma surma ta kirjutas:

„Meie wiimastel päewadel on antud meie rahwale rikkalik walgus. Kas minu elu veel alal hoitakse wõi mitte, aga minu kirjutused räägivad püsivalt edasi ja nende töö kestab edasi kuni aja lõpuni. Minu kirjutused hoitakse kapis, ja kui ma ka ei peaks enam elus olema, siis need sõnad, mis mulle antud Issjandalt, elawad edasi ja räägivad rahwa wastu.“ — „Tunnist. kirjutamine ja wäljasaatmine“, lhf. 13, 14.

Kas kõnelewad tema sõnad ka meie wastu? Jumal on rääkinud kogudusele oma ümmardaja läbi, ja seepärast on tähtis, et me neid loeffime ja usjussime ning seeläbi oma elu lasessime kujundada taewase eeskujuga, Kristuse, jarnafeks.

4. R. R. — Jlm. 20, 4. Kui õiged suruvad tõusevad selleks, et walitseda Kristusega tuhat aastat, siis see finnitab, et õiged äratatakse tuhande aasta algul. Õiged äratatakse Kristuse tulekul (1. Tes. 4, 16), see on wiimisel päewal ehk tuhande aasta algul. Kristuse tulekul äratatakse õiged suruvad, muudetakse õiged elawad, ja neid wõetakse üles taewasse walmistatud eluasemesse. (1. Tes. 4, 16-17; Joh. 14, 3.)

5. R. R. — Jlm. 20, 6. Pühad walitsewad ühes Jeesusega taewas tuhat aastat.

6. R. R. — Jer. 25, 30-33. Elawad ülekõhtused hukkuwad, ja nad jääwad matmata. Ülekõhtused, kes suruvad enne Kristuse teist tulekut, jääwad edasi surumaks tuhande aasta lõpuni. (Jlm. 20, 5.)

7. R. R. — Jes. 24, 1. Maakeral hukkuwad elawad olemused Kristuse teisel tulekul.

8. R. R. — Jer. 4, 23-27. Maatera jääb elawatest olemustest tühiaks tuhat aastat.

9. R. R. — Jlm. 20, 1-3. Saatan saab teotud siia maa peale tuhandeks aastaks, sest õiged on sel ajal taewas ja kõik õelad on surunud, ja nii tal ei ole kellegagi tegeleda; seega saatan on teotud olufordade abelaga. (Jlm. 20, 5.)

10. R. R. — Jlm. 21, 2. Tuhande aasta lõpul tuleb maa peale pühade linn, uus Jeruusalemm. See on aeg, millal Jeesus tuleb kolmandat korda maa peale; ta tuleb kõigi pühadega. (Sak. 14, 4, 5.) Tuhande aasta lõpul äratatakse ka ülekõhtused. Saatanal atwaneb jälle wõimalus tegutseda, ja jeda lühikest aega.

11. R. R. — Jlm. 20, 7-9, 15. Ülekõhtuste suur arv; nagu liiva mere ääres. Nad walmistawad sõjaks pühade linna wastu. Nad tahawad häwitada pühade linna, kuid Jumal häwitab nad tulega, mis langeb ülalt. (2. Peetr. 3, 10.) Maa saab põletatud ja puhastatud. Siis Jumal loob selle maa paradüüsi.

12. R. R. — Jlm. 21, 1. Lunastatud saawad elama uuel maal, ja neil on osajamine Jumalaga.

Jumala plaan selle maailmaga

(3. P. — Rog. 1, 4.)

Iga inimene peaks mõistma Jumala plaani selle maailmaga, kuidas see plaan teostatakse ja kuidas sellest saada õnnelikku osa.

1. 3. P. — Rog. 1, 4. See maa jääb igawesti. See maa, millel me elame, ei kao. Kui piibel räägib maailma lõpust, siis tähistatakse sellega lõppu käesolewale korrale ja oluforrale.

2. 3. P. — Jes. 45, 18. Suur looja tegi maa selleks, et selle peal peab elatama.

3. 3. P. — 1. Moos. 1, 26-28. Inimese loomine. Jumala plaan oli ehtne maailm, täidetud täieliku arwu täielike inimestega. Batu wabeletulemine segas selle plaani teostumise. (1. Moos. 3, 17-19.)

4. 3. P. — Jes. 24, 5, 6. Batuneedus lasub maakeral tänapäewani.

5. 3. P. — Sp. s. 10, 30. Oluforrad, mis on nüüd, ei wõi kesta. Aeg tuleb, kui ülekõhtuseid ei ole enam. (Sp. s. 2, 21, 22.)

6. 3. P. — Paul 37, 9-11. Ülekõhtused kaotatakse. Õiged päriwad maa. ( )

7. 3. P. — 2. Peetr. 3, 10-13. Ülekõhtuse on lõpp Jumala puhastawa tule läbi. Siis Jumal uuen-dab maa.

8. 3. P. — Jlm. 20, 9, 14; 21, 1-3. Need sündmused leiawad aset tuhande aasta lõpul. Pühade linn, uus Jeruusalemm on uue maa keskpunktiks. Maa muu-tub jälle paradüüsi. Mändlikud päriwad maa (Mat. 5, 5.), ja Jumala tahe sünnib siis maa peal nagu nüüd taewas. (Mat. 6, 10.)

9. 3. P. — Jlm. 22, 3. Uut maad ei rifu patt enam ialgi. (Nahum 1, 9.)

10. 3. P. — Jlm. 21, 4. Uuel maal ei saa enam olema haigust, kurbust, walu ega surma. ( )

11. 3. P. — Jes. 35, 5, 6, 10. Uuel maal on õnnelik elu.

12. 3. P. — Jes. 65, 17, 21-23. Igal lunas-tatul on oma kodu uuel maal. ( )

13. 3. P. — Jes. 66, 22, 23. Igaüks uuel maal saab pidama Issanda hingamispäewa.

Igaühel on walida, kas jääda pattudesse ning huk-kuda, wõi täita Jumala tahtmist ning saada lunastatud.

Mitaks Jumal, et wõikime teha õige waliku ja juudaksime jääda selle waliku juure. Kui me ei hooli oma hingeõnnistusest, siis läheme hukka. (Jes. 24, 6; 1, 18-20.)

Lõpuaeg

(2. A. — Mat. 24, 3.)

1. 2. A. — Mat. 24, 3. Süngrid küsivad kuidas wõiwad inimesed teada maailma lõpu ja Kristuse tuleku aega.

2. 2. A. — Mat. 24, 36. On wõimata teada täpset päewa, kuud wõi aastat, millal Jeesus tuleb.

3. 2. A. — Mat. 24, 32, 33. Kristlaste eesõigus ja kohus on teada märkidest, mida Kristus andis oma tuleku eelse aja kohta. Kes mõistawad piibli prohwe-tikuulutusi, need teawad, mis sünnib enne Kristuse tulekut; ja kui nad näewad neid täitumas, siis teawad, et suur päew on tulemas.

Jumala rahwas peab silmas Issanda päewa lähenemist. (Ebr. 10, 25.) Nad ei ole pimeduses ega teadmatuses. (1. Tes. 5, 4.)

4. 2. A. — Sak. 5, 3. On ette kuulutatud, et kuhjatakse hiiglarikkusi. Ja see asjaolu on just praegusel sajandil iseloomustaw.

5. 2. A. — Sak. 5, 4, 8. Wiimseil päewil saab waestel olema palju kannatusi.

6. 2. A. — Laan. 12, 4. Lõpua ajal läheb teadmine juureks. Teaduslik saawutus wiimase 100 aasta jooksul ületab kõik endiste aegade saawutuse. Kes on praegu 60 aastat wana, on näinud oma elueal rohkem kui on näinud inimkond enne teda algusest peale. — On ette kuulutatud kiired sõidutid. Nahum 2, 3-5.

7. 2. A. — Luuka 21, 11. Wiimseil päewil, ütleb Jeesus, on suured looduseõnnetused. Ja tänapäew järjest sagenewad maawärised, tormid, wutused, ifaldused jne. (Särgneb.)

Misjoniaruande andmine

„Palvetage teiste eest ja laske neil teada, et teie nende eest palvetate.“ E. G. White. Aruandmine ei ole mitte oma au otsimiseks, vaid taevariigi töö edustamiseks. Aruandmine on kooskõlas Jeesuse ütletusega: „Aga kui sina waestele annad, siis ei pea sinu pahem käsi teadma, mis sinu parem käsi teeb. Et sinu waeste-anded võiksid olla salajad, ja sinu Isa, kes salajasse näeb, küll see maksab sulle avalikult.“ Mat. 6, 3–4. Sellepärast me ei avalda ka kümnise, üüri ja jise misjoni aruandeid annetajate nimede järele, vaid ainult kogusummades. Kes küll meie seast arvaks ebaõigeks seda, et me kümnisest ja annetest aruande anname; samuti ei ole ka ebaõige piiblitundidest ja misjonitööst aruandmine.

Keljakordne kasu mõjutab meid misjonitööst aruannet andma.

1) Hea aruanne mõjutab paljusid saama paremateks töölisteks Issanda wiinamäel. Aruande numbrid räägivad kaasakutsuwalt: „Olge meie järelkäijad otsekui meie oleme Kristuse järelkäijad.“ „Eest ma tean teie head meelt, mis ma teist kiidan Makedonia rahwale, et Abhaja maa mulle ju on walmis olnud ja et teie suur hool on kihutanud mitut.“ 2. Kor. 9, 2.

2) Koguduse juhid, kellel on mure kõikide koguduste eest, saavad parima teate koguduse waimliku terwise üle misjoniaruannete läbi.

3) Misjoni aruandmine õpetab meid kõigis

asjus korda pidama. Jumal on korra Jumal, ja meie tema rahwas peame olema korra rahwas. „Kõik peaksid raamatupidamist õppima. Mõnimgad peavad seda mittetarwilikuks, aga see ei ole õige. Kõik wäljaminekud peaksid jaama täpselt märgitud. Seda peavad veel paljud meie töölisteki õppima.“ — „Diener d. Ev.“, lhf. 399.

4) Misjoniaruandeid wajame meie ka eneste kontrollimiseks. Me oleme töölistes Issanda wiinamäel. Sellepärast mõtleme järele, kui palju oleme töötanud ja mis oleme korda saatnud? Kuidas võime seda teada, kui me oma tegewust ei kirjuta üles! Pidagem aru oma majapidamisest ja mõistkem iseenele peale kohut. Muidu Issand ise nõuab meilt arupidamist, mõistab kohut meie peale ja võtab majapidamise meilt ära. Märgime üles töö, mitte jellepärast, kui palju, vaid kui wähe me oleme teinud. Mõttele järele, kas sina peaksid oma töös jääraht inimest ja maksajid temale palka, kes on niisama wähe tegew sinu töös, kui sina olid Issanda wiinamäe töös wiimasele weerandil? Kui palju oled ja kümnist, misjoni ja waeste andeid annud? Mitu piiblitundi pidanud ja mitu korda naabreid ja haigeid külastanud? Otsusta siis Jumala sõna ja südametunnistuse järele, kas oled kõik õieti teinud. Avalda siis oma tulewiku kohta Jumalale ja iseenelele oma loow (eelarwe)!

Balun anna aruanne oma misjonitegewusest. Kui kogemata wõi ajapuudumisel oled jätnud ühel weerandil aruande andmata, siis anna see teisel weerandil ehk teisel aastalgi veel järele. „Mitte et ma andeid püüan, vaid ma püüan wilja, et see rohke oleks teie arvetes.“ Wilipi 4, 17.

Aruandmisest.

Arwestage piiblitundideks perekondades wõi üfjikutele antud piibliseletusi (see wõib ka olla peast seletus, ilma piiblitita) olgu see alguse- ja lõpupalwega wõi ilma. Samuti hingamisepäewakoolis kordamised ja klassifikatsioonid arwesta üheks piiblitunniks.

Arwesta misjonifäikudeks kõik kristliku mõjuga külastused, piiblitunnipidajaga kaasas olemised, laulukooris laulmised koosolekute puhul (1 misjonifäik, kui „1 on mitu laulu ette kantud).

Ka noorjoo-koosoleku puhul tuleb arwestada piiblitund wõi misjonifäik.

Järgige kõik hommikwalwe kalendrit. Hommikwalwe lugemise ajal märgi ka eelmise päewa aruanded üles.

„Bane tähele iseennast ja õpetust; jää kindlasti nende jisse; sest kui ja seda teed, siis wõid sina niihästi iseennast, kui neid, kes sind kuulwad, õndsaks teha.“ 1. Tim. 4, 16. J. Daniel.

Puhkama läinud

19. detsembril uinus pikale uinakule Narwa kogudusest õde

Wilhelmine Mejel.

Kadunu oli oma 37-aastasest elurännakust 21 aastat adventkoguduses, kus teda tunti ustawa ning kindlameelse liikmena.

Trööstigu halastaja Isa kadunu omakseid walusas leinas. A. K—a.

3. detsembril läks puhkama Suure-Jaani koguduse liige

Ann Hoff.

Waatamata oma kõrge wanadusele, 78 aastat, wõttis ta hoolsalt osa lõikusetänuööst.

Olgu surm talle puhkuseks elu wäsimusest. J. D.

Bika ja waewarikka haiguse järele lahutas surm Tõrwa adventkogudusest kaastöötleja

Johanna Lehepuu.

Lahkunu tegi töötuse oma Issandaga 1935. a. suwel, pannes oma noore elu Tema altarile. Loodame, et temal on oia eelimesest ülestõusmisest. S. K.

Aruanne misjonitööst 3. weerandil 1936 a.

Usuühingud ja grupid	Lütkmeid	Aruandjaid	Peetaffe misj. tunde lord fuus	Piibli tunde ja misj. kätte	Reformist liit-mele (piiblit t. ja misj. kätte	Koosol. toodud	Abistamife fordi	Saigerawimife fordi	Riideid antud	Loitmife fordi	Raamat. lewit.	Grastaate lewit.	Sehti lewitatud	Kirju kirjutatud
1. Ääru	10	7	ja	323	33	8	2	5	2	—	—	6	77	4
2. Raatre-Kawastu	19	12	ja	338	17	48	19	45	3	—	15	1	125	2
3. Lelle	9	8	ja	122	14	4	5	5	—	3	10	—	63	—
4. Kilingi-Rõnme	11	5	ja	153	14	1	18	31	1	3	4	2	14	3
5. Koogiste	9	9	ja	111	12	2	14	14	—	33	—	—	74	2
6. Mõbu	17	12	ja	183	12	2	2	3	—	3	—	—	57	—
7. Suure-Saani	25	17	ja	267	11	13	17	1	12	—	3	40	145	5
8. Walla-Kummu	17	12	ja	161	10	4	11	58	7	—	20	2	29	2
9. Tapa	18	10	ja	129	7	4	1	6	—	—	5	2	115	2
10. Abja	20	20	ja	123	7	5	60	82	10	—	7	8	20	—
11. Tõrwa	22	17	ja	140	6	17	3	6	—	—	2	1	39	1
12. Türi	32	16	ja	172	6	11	45	9	2	—	6	—	63	9
13. Kuresaare	43	32	ja	251	6	8	16	69	1	13	9	52	132	5
14. Matvere	7	6	—	29	4	4	—	—	1	—	—	—	41	—
15. Abja	12	5	ja	49	4	5	3	—	—	—	9	6	23	1
16. Emmaste	5	—	—	18	4	—	—	—	—	—	5	—	30	—
17. Wana-Kuuste	17	9	ja	59	4	—	29	—	1	—	—	—	35	—
18. Pitavere	7	5	—	22	3	2	1	—	—	—	—	3	53	1
19. Kullamaa	16	21	ja	61	4	4	9	7	4	—	1	1	67	1
20. Paadremaa	18	10	—	60	3	3	4	8	—	—	6	14	110	7
21. Jõhwi	16	8	ja	48	3	5	12	—	1	—	3	10	205	3
22. Määri	24	13	—	78	3	3	15	5	4	—	—	15	108	—
23. Karja	23	12	ja	61	3	8	10	6	2	—	16	15	112	1
24. Bärnu	102	26	ja	284	3	44	35	77	1	4	31	27	220	7
25. Kalliku	10	3	—	23	2	—	3	6	—	—	—	—	47	—
26. Rõnme	55	15	ja	131	2	7	14	14	12	—	2	9	154	9
27. Saapsalu	28	11	—	63	2	—	9	2	2	—	—	—	141	—
28. Kärbla	10	6	—	20	2	—	1	—	—	—	—	—	61	—
29. Põhjala	47	23	ja	89	2	12	33	4	5	2	5	—	46	—
30. Tartu	299	40	ja	445	1	59	200	56	12	53	36	86	286	10
31. Raivere	48	14	ja	56	1	10	7	5	—	—	5	15	86	3
32. Võru	26	4	—	26	1	15	—	—	—	—	3	28	267	—
33. Jõgeva	26	10	—	24	1	2	1	—	—	—	1	—	62	—
34. Walga	39	6	ja	33	1	6	9	15	5	—	20	4	47	13
35. Tallinn 3.	125	13	ja	106	1	40	67	16	9	31	19	—	67	9
36. Narva	113	23	—	76	1	7	21	24	—	—	16	11	267	4
37. Tallinn 2.	180	27	—	137	1	14	60	22	65	10	26	18	371	47
38. Tallinn 4.	30	6	—	24	1	—	11	3	8	5	2	9	88	2
39. Tallinn 1.	193	34	—	133	1	22	36	22	5	3	17	50	203	3
40. Sõrve	6	3	—	4	1	25	4	—	—	—	—	—	7	—
41. Paldiski	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	39	—
42. Wihula	11	5	—	5	1	—	2	—	—	—	5	—	26	—
43. Sutlepa	6	—	—	3	1	—	—	—	1	—	—	—	61	—
44. Antsla	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160	—
45. Ei annud aruannet	158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. weerandil 1936.	1931	537	25	4646	—	424	819	626	176	163	310	435	4443	156
2. weerand 1936.	1933	909	25	7196	—	1672	1830	1038	311	519	659	1110	6347	312

Aruannet ei saanud järgmised usuühingud ja grupid: Järwa-Saani, Rapla, Wiljandi, Wiru-Roela, Wändra, Uueküla, Otepää, Paide ja Tarwastu. Valume neid 3. weerandi aruanded ära saata ühes 4. weerandi aruandega.

Sel korral panime usuühingud järjekorda piibli-tundide ja misjonikätude rohkuse järel.

Usuühinguid, kes igal kuul saadavad oma aruande, valume weerandi viimase kuu aruandega teatada kui palju liitmeid on sel weerandil annud aruandeid. Juul, kui seda ei teata, võime märkida ainult ühe kuu kohta aruandjad weerandaasta kohta aruandjatena.

★

Soovitame meie kirjandusest järgmisi tarvilikke wäljaandeid:

Misjoniteated, aastas 150 f., poolaast. 75 f., ükijätk. 15 f.
 Meie Aeg, " 200 f., " 110 f., " 20 f.
 Juhised Noortele, " 100 f., " 50 f., " 10 f.
 Sõmmikwalwe, hind 20 f.
 S.-p.-kooli õppetükid, hind 20 f.
 Õppetükid lastele " 15 f.

★

Isiklik tunnistus

Täna tahan anda teile tunnistust sellest, mis Jumal on teinud minu kirjandusewangeeliumitöö läbi. Olen selles, mis siin teile kirjutan, üsna teadlik ja veendunud, sest see tuleb minu oma läbielust.

Minu esimeseks tööks misjoni alal oli kirjandusewangelisti töös õppisin veelgi rohkem. Wii- ja pole sellest tööst loobunud tänini. Olen veel täna kirjandusewangelist ja loodan selleks jääda lõpuni. Kolportöörimine on töö, mis mind on rahuldanud rohkem kui ükski teine tegevus. Teie küsite, miks ma nii mõtlen? — Seepärast, et kirjandusewangeeliumitöö on teinud minu heaks väga palju. Selles töös olen mõinud enese ijkut täiendada rohkem kui üheski teises töös. Sellest tööst ma siirdusin omal ajal misjonikooli. Seal mõisin küll palju õppida, aga võrdlevalt kirjandusewangelisti töös õppisin veelgi rohkem. Wiimane andis misjonitööks tegeliku ettevalmistuse. Koolis õppisin ma raamatuid, kirjandusewangelistina müüsin ma neid. Koolis omandasin raamatutarfuste, aga kirjandusewangelisti töös omandasin väärtuslikke elufogemusi. Kool oli mulle õppimisekohaks, ja kolportöörimise põld minu laboratooriumiks. Mõlemad olid kasulikud, aga wiimane siiski olulisem. Kui mulle täna peaks antama valida neist kahest, siis jätaaksin enesele kindlasti kirjandusewangelisti väärtuslikud elufogemused.

Siin räägin ma teie vastu kui kirjandusewangelist. Sellena annan ma teile nõu astuda kirjandusewangeeliumitöösse. Ei ole paremat ega kasulikumat tööd kui on kirjandusewangelisti töö. Kujagil pole leida rahuldavamaid tegevusi ega ülimat teenistust. Pole leida midagi mis annaks parima ettevalmistuse kindlaks usuvõitluseks ja Jumala tõe kaitsmiseks. Pole leida parimat tegevust, mis arendaks meie võimeid ja õilistaks meie olemust. Kirjandusewangelisti töö on osa Kristuse koolist, kus wiimse koguduse liikmeid kasvatatakse võitlejateks pimeduse võimude vastu.

On kahetsemisväärne, et mõned on töötanud, kuna samal ajal pakub Jumal tööd, mis on kõige suurem ja tähtsam maailmas. Mõned noored teenivad oma peremeest wara hommikust kuni hilja õhtuni ainult riiete ja söögi eest, kuna Jumala töös nad oleksid sellise teenistuse eest saanud ka koolimise võimaluse. Mõned töötavad ajalikus töös mõib-olla ülewaataja sunnil. Aga kui palju parem on töötada Büha Waimu juhtimisel kirjandusega. On neid, kellel on müügi-annet, kes aga kahjuks ei müü ewangeelset kirjandust. Mõ-

ned meie seas on riiete, toiduainete või mõne muu asja väljapakkujad. Ma ei mõista neid seepärast hukka, aga nad võiksid tegutseda paremal alal, fõrgemas ja suuremas Jumala töös.

Onia 25-aastase töö kogemuste järele olen ma veendunud kirjandusewangeeliumitöö edus. Iga noormees ja tütarlaps, kes Jumala kutsel on astunud kirjandusewangeeliumitöösse, võib kindlasti loota edu. Kes töötavad palwewaimus ja hoolfasti, need saavad kindlasti tulemusi. Kes ei taha seda teha, need jääwad töös nõrgaks ja kuttuvad läbi. Hooletu töötamisega tuleb kaasa veel üks teine pahed. Koguduseliikmed otjustawad siis kirjandusewangelisti ja tema töö üle tema wigade ja nurjumise järele ja jätawad tähele panemata kirjandusewangeeliumitöö tõelise kasu ja tähtsuse. Kirjandusewangelisatsioon on Jumalast alustatud. Kindlasti on inimeste laim ja wastupanu tühine. Igal ajal on Jumal õnnistanud neid, kes on läinud tööle usus ja andumuses. Urge jätke proovimata tööd, mille läbi on töötatud nii suured õnnistused selles ja tulewases elus.

C. B. Hannes.

Kokkutulek

Kirjandusewangelistide aastakokkutulek on 20.—26. jaanuaril 1937. a. Sellest mõiwad osa wõtta ka koguduse liikmed. Kes on kirjandusewangeeliumitööst huwitatud, või kes sellest sooviwad osa wõtta tulewikus, neile on see kasuks. Igaüks ei ole kirjandusewangelisti töös alguses edukas. Aga sellest ei peaks veel järeldama, et puuduwad wõimed selle töö jaoks. Wõimed peab wälja arendama, siis ei osutu töö raskeks. Kes sooviwad, mõiwad õppida palju tähendatud kokkutulekul. Eriti soovitaw on see noortele. Kokkutulekust osawõtjaid palutakse ette teatada liidu kirjanduseosakonnale.

**Muretsege „MEIE AEG“
endale ja ka omastele-tuttava-
tele.**

*Kes tasub kolm tellimist, saab
neljanda tellimise tasuta*

Mina ja meie kool

Kuidas võin mina, kellel ei ole ühtegi ametit hingamispäevakoolis, kaasa aidata selleks, et seda teha ideaalseks?

Seeal vastab vend ütskõikne: See pole minu mure. See puutub hingamispäevakooli juhatajasse.

Ode hooletu ei tule selle peale, et ta oma hiljaksjäämisega segab teisi.

Ode kogemusrikas, kes on olnud juba palju aastaid koguduseliige, näib olevat kaotanud tõsi- asja silmist, et sellest ei ole veel küll, kui õppida õppetükki ainult üks või kaks kord nädalas; ja temast võtab peagi eeskujuni mõni noor liige.

Seeal aga leiame wenna ustawa, kes alati mõtleb Mat. 25, 21. töötuse peale: „Sa oled olnud ustaw pistu üle, ma tahan sind panna palju üle.“

Kuuleme mis tal on ütelda enda kohta: Kui ma mõtlen h.-p.-kooli peale, siis on minu esimene mõte, et see oleks ideaalne, oleks kool õnnistuseks kogudusele ja auks Jumalale.

Mul on hingamispäeva hommikul kokkusaamine Issandaga, sest tema on ju see tõelik õpetaja, ja me kohtame kell 10. Ma ei hurwasta teda oma hilinemisega. Ma mõtlen tema manitsusele, et mul oleks auartus tema pühäs paigas. Ta ütleb: „Mu hingamispäevi peate teie pidama, ja mu püha paika kartma; mina olen Jehoowa.“ 3. Moos. 19, 30.

Kui minu õpetaja peaks minult küsima, kui jägedasti ma õpin oma õppetükki, siis wastan rõõmuga, et olen seitse korda läbi õppinud, mitte et teenida enesele kiitust, waid et need õppetükid on olnud minule abiks, ja terve nädal on olnud õnnistusrikas.

Kui me võtame klassis läbi mitmesugused punktid, siis olen suuteline esile tooma üht ja teist, mis Jumala Waim on mulle näidanud kodus õp-

---

Hingamispäevakooli päev peetakse meie kogudustes 6. jaanuaril 1937 a.

---

pimisel, ja see teeb mind rõõmsaks, kui noored algavad minu klassis warsti järgiwad minu eeskujule ja anduwad täielikule õppimisele.

Kui h.-p.-kooli juhataja tuleb minu juure ja palub mind, et võtaksin järgmisel hingamispäeval õppetüki fordamise või misjoniloengu lugemise, siis luban seda ja ka täidan seda püüdes teha oma parimat.

Möödunud nädalal paluti mind rääkida misjonipõldude üle. Ma uurisin selleks määratud artiklit ja wõisin siis ka selle üle wabalt rääkida, ja ma ei lugenud raamatust rohkem kui ainult ühe lause. Ma usun, et kogudus tundis huwi selle kohta, sest aruanne näitas annete tõusu. Ma olen alati tahtlik tegema midagi, mis aitab kaasa meie h.-p.-kooli töö tõstmiseks.

Ma rääkisin h.-p.-kooli juhatajale, kas ma ei peaks R. jälle kord külastama. Ta ei olnud käinud h.-p.-koolis juba kaks kuud. Täna oli R. jälle kohal. Ta jutustas mulle, et ta pole warem kunagi uskunud, et h.-p.-kool võib olla nii juureks abiks ja nii huwitaw. Ta oli nii rõõmus, et ma teda külastasin ja palusin tulla oja võtma.

Jah, hingamispäevakool on määratud Jumalast selleks, et päästa hingesid ja uurida Jumala sõna.

Meie soowime, et kõik liikmed oleksid wenna astawa jarnased, siis oleks hingamispäevakool ideaalne.

Robertson ütleb: Mitte iseäralikkude waimuannete omandamine ei tee meid kasulikuks, waid nende annete, mis meil on, pühendamine Jumala töö heaks.

H. L. Johnson.

Midagi võivad õpetajad teha

Hingamispäevakooli ametnikkudel lasub suur wastutus, et kogudust teha tugevaks armeeks, kelle wastu pimeduse wõimud ei suuda midagi ette wõtta. Raskest wastutusiest aga ei peaks meie seda mitte nimetama, sest armastus Jumala wastu teeb koorma kergeks ja truud sulased tugevateks. Ometigi on see ülesanne suur ja tähtis. Koguduse tugevus ja töö edu fordaminek oleneb juurel määralt h. p. kooli õpetajatest. Kogudusest aralangemise wahendid on ka õpetaja käsutuses.

Mis peab siis õpetaja tegema, et puhastada ja elustada kogudust?

Esiteks ta peab end paremini ette walmistama oma ülesande täitmiseks. Ta peab alati olema täpsel ajal kohal ja peab olema põhjalikult ette walmistanud. Ta peaks mõistma oma õppetükki nii põhjalikult, et wõiks eksamineerida teda. Ta on uurinud õppetükki, järele mõtelnud seda töö juures, läbi rääkinud selle raskemate punktide üle õpetajate koosolekul, ja nüüd ta on walmis edasi

andma oma teadmisi klassile. Ta on palunud Jumalalt tarkust, et taktitundeliselt ja abiandwalt ümber käia oma klassi liikmetega.

Temal on kindel plaan oma klassi õpetamises. Õppetükk sisaldab palju tähtsaid punkte. Ei ole kerge asi läbi võtta kõik osad ja valmis saada õigeks ajaks. Ta on end ette valmistanud õppetüki käsitamiseks.

Ta püüab oma ihult ja waimult seista oma õpetajaülesande kõrgusel ning ära kasutada kõik võimaliku oma parima saavutamiseks. Parimad tunnid hingamispäewast kuuluvad ju temale, ja ta püüab teha neid sellisteks, et õpilased ei unusta neid kunagi. Ühelgi filmapilgul ei tunta huwipundust tema õppetunnis. Tema silmad, kõrwad ja kõik wõimed on suunatud selleks, et Jumala abiga teha klassi õppimist selleks, mis ta peab olema.

Teisels õpetaja tarwitab kõik õppimisaja filmapilgud igaweste wäärtuste saavutamiseks. Ta teab, et kurejad inglid on tema töö rikkumiseks tema lähedal, ja et ta peab õieti tarwitama rehwi, et wõitlusest wälja tulla wõitjana. Ta on alandlik ega looda oma haridusele ega waimsetele wõimetele, waid teab, et Büha Waim tahab teda tarwitada.

Ta on õpetaja, kes on õppinud õpetamiskunsti ja teab, et ta ei ole klassis mitte selleks, et näidata oma osawust ja wõimeid. Teaduse ülekaal wõib wälja woolata tema huultelt, ja sellest on kasu. See on wajalik selleks, et tema õpilaste mõtted oleksid tegevuses ja koondusid huwiga tõdedele, mida ta õpetab. Ta peab weendumata, et nad üksnes ei kuula, waid ise kaasa mõtlewad. Osawalt küsimusi esitades ja astmelt astmele edasi minnes ta wiib neid nii kaugele, et nad hakkawad mõtlema temaga ühtemoodi. Ta näeb waewa selleks, et neile midagi selgeks teha. Ja õpilased on täidetud aukartusega Dnmiistegija wastu, keda nende õpetaja teenib ja armastab.

Muud usuwõitlejad saawad wõidetud Jumala riigile säärase klassitöö läbi. Need on liikmed, kes teawad, mis nad tahawad, kes ei ole leiged, ei hoi end tagasi, wõidawad ära kiisatused, on agarad töölised ja töotawad wäsimatult Kristuse heaks. Need ümberpööratud näewad oma õpetajas Kristuse kujut, ja nad püüawad selle ideaali poole, mis hoiti nende silme ees. Neile on omaseks saanud selline kristlus, mis on ennastjalgaw, usin, püüw, ettewõtlik, julge, usaldaw ja palwewaimus.

Kolmandaks, kas õpetaja omab karjase iseloomu. Tema peab olema alamkarjane, nimelt hea alamkarjane. Õpetaja õpib tundma oma õpilast. Ta õpib tundma oma karja ja läheb järele neile, kes ära efsinud. Ta paneb esimesena tähele neid, kes puuduvad, ja on esimene, kes nad üles otsib. Säärase karjase hoole all tuleb efsinud lammas kiirelt tagasi, enne kui oleks sattunud hädaohitudesse. Agarate ustawate õpetajate juures me ei teagi, kui paljudest hädaohitudest oleme saanud wälja aidatud. Langenud liikmete arw näitab, kui palju oleksime wõinud päästa, kui karjased — alamkarjased — oleksid näidanud suuremat huwi oma ülesande jaoks ning oleksid läinud efsijaile järele.

Kas on see saanud kindlaks reeglise õpetajale, et puuduwat liiget külastada samal päewal? Kas pole mitte etteheitaks õpetajale see, kui ta lasseb jeda rahulikult jündida, et üks lammas on ära efsinud.

Kui nüüd õpetaja on sel wiisil ette valmistanud oma klassis esinemiseks, siis jõuab ta lähemale oma ideaalile. Kui õpetaja hea alamkarjana tunneb isikliku wastutust klassi wastu, siis on hingamispäewatool heal järjel ja on kaswatus-ahutus, kus kogudus kaswatab jumalikke iseloomusid, arendab tulewasi liikmeid ja töölisi.

W. L. Bartlett.

Suuteline õpetaja

9 osa

Geskuj.

Üks hirmsamaid häwituswahendeid wiimases sõjas oli gaas. Seda surmawat mürgi lasti wälja wastase poole. See oli jahahiiliv waenslane; niijugune waenslane sellele ei saanud minna wastu käsiti; waenslane, kelle eest ei wõinud ükski põgeneda. Minus wõimalik kaitse oli gaasimask. Kui märgati õigel ajal hädaohu, pandi pähe mask, ja kui jeda õieti käsitleti, siis oli kaitse saawutatud. Wastasel korral ainult wähejed hingetõmbed mürgist õhu, ja abitu õhwer juri hirmsas walus. Kuigi kokkupuutumine selle mürgiga oli waewalt tuntaw, awaldas ta siiski oma mõju. Ükski sõdur, kelle kopsu puudutas mainitud mürg, ei olnud

pärast enam seesama, mis ta oli enne. Selle gaasi mõju kopsule, südamele ja ajule awaldub inimese eluea lühenemises.

Kohutaw on gaasist tabatud sõduri seisuford, aga palju halvem on selle lugu, kes on usuasjus langenud usaldatud isiku häwitawa mõju ohwriks. Teadmatult wõtab ta enesesse uskmatuse, julgusetuse, arwustuse ja maailmalikkuse õhufonna, mida on tekitanud see, kes filmakirjaliselt on Jumala rahwa liige. Selline surmaw sega on saanud mitmel juhtumil saatuslikuks waimulikule elule. Kuigi tabatu suudab kannatada ära esimese isisõdme, siiski on tema waim nõrgestatud. Kui ta ei saa põgeneda mürgitatud õh-

konnast, siis ei või teda päästa miski muu, kui ainult Jumala arm, mis töötab südamel. Minult usju kaitsemaski järjekindla tarvitamise läbi võib ta end hoida neil hädaohutude päevil.

Mis teeme teistele? Kas avaldame oma igapäevase eluga mõju, mis on kui surmav mürg — närtšitab ja kuivatab teiste vaimuliku elu? See, et me seda ei taha teha, pole veel kindlustus, et me seda ei tee. Minult vähesed panevad teadlikult pähe usumaski kaitseks usmatute ja tõevastaste ägedate haarangute vastu, kuna peetakse tähtsusetaks asjaks tähelepanematust, ükskõikust, hooltuid sõnu ja maailmale järeletegemist; ometi need asjad on surmavaks mürgiks.

Ole täielik

Uuri jeda kirjaoja, mis on õppetükis üles antud, kõige juurema hoolega. Lase Jumalal rääkida oma südamele. Jäta parem ära mõni teine ettevalmistus, kuid uuri Jumala sõna, nagu see on õppetükis avaldatud. See üksnes annab taise, mis on mõõduks kõigile teistele teadmistele.

Kirjaurimisel me peaksinie püüdma olla põhjalikud. Peaksinie kaevama sügavalt; kõige paremad kalliskivid peituvad sügaval maa all. Täpneus on alati nõuetav. Raamatupidaja arvud peavad klappima jendi pealt; tiskleri tapid peavad täielikult passima, muidu tema töö on ainult kaaperdis. Üks põhjalikult õpitud keel on rohkem väärt kui mitme keele poolikult õstamine. Iga põhjalikult õpitud õppetükk ja iga lõpetatud töö annab uut jõudu järgmise jaoks, kuna iga pealiskaudselt waadatud õppetükk, iga hooletusse jäetud töö nõrgendab meid ainult sellele, mis tulevikus meid ootab.

Wähe edu ja edutuse, väe ja nõrkuse vahel seisab selles, et ühel pool on kindel otustus ja aravõitmatu püsivus, kuna teisel pool ilmneb energiapuudus ja kerge järeleandmine raskustele. Edu ei saavutata ühe hüppega, vaid järjekindla roni misega üles mäkke. Meie talent võib olla väike, kuid kindel tõsiasi on see, et väike jägi saadab palju wett merre, kui ta on alati jooksmas.

Räägitahe lugu ühest wargast, kes tuli majja, kuid ei warastanud midagi. Ta lihtsalt läks minema, ja hiljem kohtus nõudis maja endale. Kui asi tuli harutusele, siis waras esines nõudega, et peremees teataks, kui mitu astet on trepil, kui palju ruute on akendel ja veel pifa nimistu muid väikesi üksikasju. Peremees ei suutnud seda ütelda, kuid waras suutis küll. Nii anti maja war-õppimud õppetükki arusaadawalt selgeks, ja ta juugale kui tema näilisele omanikule. On hädaohut, etdab esile tuua olulised mõtted ja hoida elawat siime jumalajõnatundmine seisab ainult tavalistesdet mõtete wahel.

peajoontes ja et meie uurimine selles on nii lehtw, et peensused ja üksikasjad lähewad meile täiesti kaduma. Kui tuleb jääwane läbitatsumine, nagu warga juures, siis peame loobuma sellest, mille mõtlejime kuuluwat täiesti endale. Harjumud lugemine ja igapäewane õppimine annab meile juurima ja põhjalikuma piiblitundmise. Jumala sõna warandusi võime tagajärjerikkalt kaitsta, kui oleme wõimelised täpselt seletama, mida see sisaldab.

Ühe klassiliikme kiri oma õpetajale annab meile näpunäite sellest, mida õpilased soowiwad. Ta kirjutas: „Sul tuleb alati meile midagi anda, mida me ise ei saanud oma õppimisel. Sa pead küsima küsimusi ja lubama meil wastata. Anna meile wõimalust mõtlemiseks. Me soowime õpetajat, kes ei jutlusta fogu aeg. Sa õpeta seda, mida tead tõe olewat, siis oled kindel oma õpetamises. Me soowime õpetajat, kes ei jäta küsimusi lahendamata. Kui tõuseb üles mõni küsimus, mille üle sa ei ole teadlik, siis ütle seda. Pärast uuri jeda punkti ja teata meile hiljem, millistele tulemustele oled jõudnud.“ Ole kindel, et tead seda, mida kirjakoht mõtleb. On piinlik istuda jääraje õpetaja klassis, kes on kindlusteta faktide teadmises. Seda teadmist saadakse ainult tõsise ja püsiva pingutuse abil. Paljud on kaldumad õppima õppetükki ainult nii palju, et nad on suutelised rääkima sellest üldiselt wiisil. Üset peaks leidma tõsine õppimine ja põhjalik uurimine. Peaks omandatama terawaid, selgeid tõe-eeskirju. Tulemused on effi-tawad ja rahuldawad, kui töö on tehtud hoolikult ja segaselt. Õppetükid on ka mitmesugused. Mõnes neist moodustab ajalooline tagapind uue ja üllatawa waatepunkti. Teises jälle peab panema tähele ja õpetama geograafilist olukorda. Wähest aitab mõne peapunkti biograafiline joon süwendada huwitawat. Õpetaja peab ette valmistama, et käsitleda neid asju ühes õppetüki peapunktidega, nii et need kõik kokku moodustawad ühe termiku.

F. Blummer.

Õppeaine jaotus

Järgmise weerandi õppetükkide juures on ära toodud õppeaine jaotus wõi kawa. See kawa tahab olla abiks õppetüki õppimisel ja õpetamisel. Minelt see tõstab esile õppetüki peamõtted, ja seega saab õppetükk ülewaaatlikuks. See õpetaja ei loe klassis kunagi küsimusi õppetükist maha. Ta on gale kui tema näilisele omanikule. On hädaohut, etdab esile tuua olulised mõtted ja hoida elawat siime jumalajõnatundmine seisab ainult tavalistesdet mõtete wahel.

Wäljaandja: S. W. Adw. K. Eesti Liit. Toimetus ja talitus: Merevõimeste 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Bilt.

Tellimishind: Üksiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksew arwe 192.

„Kiirtrükk“, Tallinn, Rüütli 4. 1936.

Hind 15 senti.